

A SCIENTIA KIADÓ MŰKÖDÉSI, PUBLIKÁLÁSI ÉS TERJESZTÉSI SZABÁLYZATA

2018

1. Általános elvek

A Scientia Kiadó a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem kiadója.

A Kiadó feladatai:

- az oktatással összefüggő tananyagok (jegyzetek, tankönyvek és tansegédletek) kiadása;
- az egyetem oktatói, kutatói által írt tudományos művek, kiadványok megjelentetése;
- az egyetem tudományos rendezvényeinek anyagát tartalmazó műhely jellegű kiadványok megjelentetése;
- az *Acta Universitatis Sapientiae* egyetemi folyóirat sorozatainak kiadása;
- a nemzetközi, a magyar–magyar tudományos együttműködés, valamint az erdélyi magyar tudományosság érdekeit szolgáló kiadványok megjelentetése, ezekkel kapcsolatos témakörökben nyílt pályázatok meghirdetése;
- a kiadványok népszerűsítése, könyv- és lapbemutatók szervezése;
- a kiadványok nemzetközi láthatóságának menedzsmentje.

A Scientia Kiadót a Kiadói Tanács vezeti.

A Kiadói Tanácsnak 6 tagja van: a kiadó igazgatója, a kutatási osztályvezető, a kiadói koordinátor, valamint 3, a kari tanácsok részéről nevesített tag. A Kiadói Tanács személyi összetételét az egyetem Vezetőtanácsa hagyja jóvá, a tanács elnökét, aki a kiadó igazgatója, szintén a Vezetőtanács nevezi ki. A Kiadói Tanács mandátuma három évre szól.

A Kiadói Tanács feladatköre:

- felügyeli a Scientia Kiadó tevékenységét, és javaslatokat tesz a kiadói politika kialakítására/módosítására;
- részt vesz a kiadói tevékenységgel kapcsolatos dokumentumok kidolgozásában (kiadói terv, a publikálási és terjesztési tevékenységgel kapcsolatos dokumentumok);
- elbírálja a kiadó nyílt pályázatára beérkezett kéziratokat;
- javaslatokat tesz a kiadói tevékenység színvonalának és hatékonyságának emelésére, a kiadványok és tudományos publikációk nemzetközi láthatóságának növelésére;
- részt vesz a kiadó országos szintű akkreditációjához szükséges dokumentáció összeállításában.

2. A Scientia Kiadónál való publikálás feltételei

A Scientia Kiadó kiadói terv alapján működik. A kari tanácsok javaslata alapján elkészített kiadói tervet a Kiadói Tanács fogadja el, és a Vezetőtanács jóváhagyásával lép érvénybe.

A Scientia Kiadónál a publikálás díjmentes. A szerzők/szerkesztők a Kiadónak átadott kéziratokért díjazásban nem részesülnek.

A Kiadó magyar, román, angol, illetve más nyelvű köteteket jelentet meg.

A Scientia Kiadó eredeti publikációkat közöl. Amennyiben a Kiadói Tanács ettől eltérő eseti döntést hoz, a kiadványt csak az eredeti közlő (Kiadó), valamint a szerző(k) engedélyével lehet újra publikálni. Az utólagos közlésből eredő vitás kérdésekben a szerző/szerkesztő felelőssége érvényesül. A szerző elmarasztalhatósága esetén további munkáinak közlésétől a Kiadó elzárkózik.

A kiadás jogi alapját egy szerződés képezi, amely a Kiadónak a szerzővel/szerkesztővel való megállapodása, és amely rögzíti a felek jogait és kötelezettségeit, a kiadás feltételeit, a szerződés időtartamát, a mű címét (magyar, román és angol nyelven), a mű jellegét, a sorozatot, amelyben a mű megjelenik, a példányszámot, illetve a mű terjedelmét.

A Kiadó a szerző (szerkesztő) írásbeli kérelme alapján kezdi meg a kézirat kiadásának ütemezését. A kérelemhez mellékelni kell a végleges kézirat elektronikus változatát, valamint a Kari Tanács-i jóváhagyást.

A kéziratok megjelentetéséről a Kiadói Tanács dönt a Vezetőtanács ellenjegyzésével. A kiadványok megjelentetése a Szenátus által jóváhagyott módszertan szerint történik.

A kéziratot a kiadói koordinátor terjeszti a Kiadói Tanács elé.

A kiadói koordinátor csak kész kézírra vonatkozó kérést terjeszt a Kiadói Tanács elé jóváhagyásra. A kész kézirat a Scientia Kiadó kézirat-előkészítő szabályzata szerint véglegesített változat, amelyet a felelős kiadó ellenjegyez („kész kézirat”). A kézirat-előkészítő szabályzatot a szerzők e-mailben igényelhetik a Scientia Kiadótól (scientia@kpi.sapientia.ro).

A tanácsi elfogadást követően kerül sor a szerződés aláírására a szerző/szerkesztő és a Kiadó képviselője között.

A Kiadó a kéziratokat a beérkezés sorrendjében, a szerkesztési munkálatok (lektorálás, tördelés, korrektúra) előrehaladása, illetve az anyagi lehetőségek függvényében jelenteti meg. Az egyetemi prioritásoknak megfelelően, sürgős és indokolt esetben a Kiadói Tanács módosíthatja ezt a sorrendet.

Azoknak a kéziratoknak az esetében, amelyeknek a megjelentetése sürgős, a dékáni hivatalok kötelesek írásban tájékoztatni a Kiadót: a kiadvány soron kívüli megjelenése miatt prioritás (tananyag, előléptetés stb.), illetve pontosan milyen végső határidőre kellene a kéziratot megjelenteni.

A szerző a kiadvány nyomdai előkészítésének időszakában köteles a Kiadóval konstruktív módon együttműködni, és tudomására hozni minden olyan, a kéziratot érintő információt, amely a kiadási munkálatok gördülékenységét elősegíti.

A Kiadó csak akkor vállal garanciát a szerződésben rögzített, valamint (sürgősség esetén) a dékáni hivatalok által kért határidőre, ha a lektori jóváhagyástól számítva a kiadási munkálatokra legalább 90 nap áll rendelkezésére.

A Scientia Kiadónál kizárólag a kiadó által szakmailag lektoráltatott és ISBN-számmal ellátott könyvek jelennek meg, a Kiadó által meghatározott egységes formában.

A Kiadó megjelentethet ISBN-számmal ellátott elektronikus könyveket is (e-books).

A kéziratok nyomdai előkészítési munkálatait, a szakmai lektoráltatást, a szakmai szerkesztést, a tördelést, illetve a nyelvi korrektúrát a Kiadó intézi.

A szerzőnek jogában áll jobb paraméterű nyomdai kivitelezést igényelni, mint amit a Kiadó felajánl, amennyiben a többletköltségek fedezéséhez hozzájárul. A Kiadó a kéziratot a Kiadói Tanács jóváhagyása után véleményezésre elküldi a szaklektornak.

Lektor csak tudományos fokozattal rendelkező szakember lehet, akivel a szerzővel nincs szakmai alárendeltségi vagy egyéb, az Etikai Kódex által meghatározott összeférhetlenségi viszonyban. A lektor személyét a Kiadó határozza meg. A lektor kilétéről a szakvélemény megrendelése előtt a Kiadó a

szerzőt tájékoztatja. Amennyiben a szerző indokoltan kifogásolja a szaklektor személyét, a Kiadó más szaklektort nevesíthet, illetve végső esetben elállhat a kiadástól.

A szakvélemény elkészítésére a lektornak legtöbb egy hónap áll rendelkezésre. A lektor a szakvéleményt a Kiadó által elküldött lektorálási szempontok figyelembevételével készíti el. A véleménynek egyértelmű javaslatot kell tartalmaznia a megjelentetésre vonatkozóan: megjelenhet a beküldött formában, a véleményező a megjelenés előtt korrekciókat javasol, megjelenésre nem javasolja. Mindhárom esetben tényszerű indoklás szükséges.

A szerzőnek kötelessége a szaklektor által javasolt szakmai módosításokat figyelembe venni, és a kiadásra kerülő kéziratot eszerint véglegesíteni. A szerzőnek joga van a javasolt módosításokat a szaklektorral egyeztetni. A szerző a szakmai kifogásokat vitathatja, a Kiadónak azonban jogában áll a kiadástól visszalépni, ha szakmai tekintetben nem tud a szerzővel megegyezni.

Amennyiben a szerző/szerkesztő nem tartja be a Kiadó által megjelölt határidőt a kézirat véglegesítésére vonatkozóan (a szakvéleményben, illetve lektorral való egyeztetés során megjelölt javítások, módosítások elvégzése), a Kiadó eláll a kiadástól.

Amennyiben a szerző/szerkesztő a lektori jóváhagyás után olyan mértékű módosításokat végez a kéziratban, amelyek a Kiadónak többletköltségeket jelent is (a kézirat újratördelése, lényeges módosítások bevezetése a betördelt kéziratban, részek átírása stb.), a szerző/szerkesztő köteles ezeket a költségeket a Kiadónak kifizetni.

A betördelt és korrektúrázott kéziratot – a nyomdába adás előtt – a szerző ellenőrzi. Az imprimatúra példányt még ellenőrzi: a nyelvi korrektor, a kiadói koordinátor, a kutatási osztályvezető, valamint a kiadó igazgatója.

A borítóttervet a kiadói koordinátor rendeli meg, az adott sorozatnak megfelelő arculat szerint. Ennek során a szerzőnek lehetősége van véleményének érvényesítésére. Az egységes arculati és formai elemek azonban nem képezhetik vita tárgyát.

A Kiadó az oktatással összefüggő kéziratokat négy sorozat keretében jelenteti meg, éspedig: Sapientia Könyvek, Sapientia Tankönyvek, Jegyzet, Műhely.

A Sapientia Könyvek a tudományos kiadványok sorozata.

E sorozat keretében a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem főállású vagy társult/óraadó oktatóinak eredeti tudományos eredményeket bemutató könyvei és megvédett doktori dolgozatai, valamint a Sapientia-rendszer kutatási programjai keretében készült eredeti tudományos eredményeket tartalmazó kéziratok kerülnek kiadásra. Tudományos könyv szerzője vagy szerkesztője doktori fokozattal rendelkező, vagy doktorátusra beiratkozott személy lehet. A Sapientia Könyvek sorozatnak hat szakiránya van, éspedig: bölcsészettudomány, társadalomtudomány, természettudomány, jog- és közgazdaságtudomány, műszaki tudomány és művészet.

Kiadói elvárás, hogy a Sapientia könyvek sorozatban megjelelő tudományos munkák terjedelme legkevesebb 120 oldal legyen, de lehetőleg ne haladja meg a 300 oldalt.

A Sapientia Tankönyvek sorozatban a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem főállású vagy társult oktatói, illetve más elismert szakemberek által, az egyetem tanrendjében szereplő témákban írt tankönyvek kerülnek kiadásra.

Tankönyv az EMTE valamelyik karán oktatott tantárgy anyagát tudományos értékű rendszerezésben és elméleti igényességgel feldolgozó írott tananyag. Tankönyv szerzője csak doktori fokozattal rendelkező személy lehet. A Sapientia Tankönyvek sorozatnak hat szakiránya van, éspedig: bölcsészettudomány,

társadalomtudomány, természettudomány, jog- és közgazdaságtudomány, műszaki tudomány és művészet.

A Sapientia Tankönyvek terjedelme 150-200 oldal.

A **Jegyzet** sorozatban a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem főállású vagy társult oktatói által – indokolt esetben külső társszerzővel közösen – írt jegyzetek kerülnek kiadásra. Az egyetemi jegyzet a magánegyetemi hálózat valamelyik karán oktatott tantárgy legalább egy féléves anyagát átfogó írott tananyag.

Az egyetemi jegyzet terjedelme 150-200 oldal.

Ebben a sorozatban jelennek meg a különféle gyakorlati útmutatók (oktatási segédanyagok, laboratóriumi füzetek) is, melyeknek terjedelme 80-100 oldal.

A **Műhely** sorozatban az Erdélyi Magyar Tudományegyetem keretében vagy együttműködésével szervezett konferenciák, műhelybeszélgetések és egyéb rendezvények anyagai, illetve különböző szöveggyűjtemények, válogatások jelennek meg.

A Kiadó jogosult a könyveket változatlan utánnomásban megjelentetni. Módosított új kiadás elkészítését mind a két fél kezdeményezheti, és mindkét fél beleegyezése szükséges.

A Sapientia EMTE könyvkiadási igényeit közvetlenül szolgáló sorozatokon kívül a Kiadó további sorozatokat is indíthat, illetve saját kiadványokat jelentethet meg, a Kiadói Tanács javaslatára, a Vezetőtanács jóváhagyásával.

3. A Scientia-kiadványok terjesztése és népszerűsítése

A Kiadó kiadványait nyomtatott és elektronikus formában (e-book) egyaránt megjelentetheti.

A kiadó a tudományos szakpublikációk valamint oktatási anyagok tekintetében az elektronikus verziót részesíti előnyben.

Az elektronikus formában megjelent publikációk a Kiadó honlapjára kerülnek feltöltésre (Open Access rendszerben, ISBN és DOI számmal ellátva).

A nyomtatott és az elektronikus formában való közlés indokoltságát a Kiadó a szerzővel egyezteti.

A nyomtatásban megjelent kötetek terjesztése köteles-, tisztelet-, valamint cserepéldányok szétküldése révén, továbbá kereskedelmi terjesztés útján történik. A Kiadó könyvadományok útján is népszerűsítheti kiadványait.

A nyomtatott tisztelet- és köteles példányokat a Kiadó továbbítja, a cserepéldányok szétküldését az EMTE kari könyvtárai végzik.

A kereskedelmi terjesztés a Kiadó feladata.

Az adományokról a kiadó igazgatója, valamint meghatalmazás alapján a TKO osztályvezető saját hatáskörben, éves viszonylatban, az utolsó három év kiadványait illetően, legfeljebb 150 kötet erejéig dönt, a lehetőségek, a felmerült igények, illetve az EMTE prioritásainak függvényében.

Tiszteletpéldányok

A kötet szerzői/szerkesztő(i), illetve a kiadásban részt vevő munkatársak tiszteletpéldányban részesülnek, az alábbiak szerint:

- a Sapientia Könyvek és Sapientia Tankönyvek sorozat esetén:
 - egyedüli szerző: 10 példány, több szerző esetén oszlik a szerzők számával
 - tanulmánykötet esetén: a szerkesztő 5 példány, és szerzőnként 1 példány
- Jegyzetek esetén:
 - szerzőnként: 10 példány, több szerző esetén oszlik a szerzők számával
- a Műhely sorozat esetén:
 - szerkesztő: 5 példány
 - szerzőnként: 1 példány
- a nyílt könyvkiadási pályázatok keretében megjelent kötetek esetében a szerzőnek/szerkesztőnek járó példányszámot a kiadóval kötött szerződés rögzíti

Köteles példányok

Köteles példányban részesül a bukaresti Román Nemzeti Könyvtár (7 példány), a budapesti Országos Széchényi Könyvtár (8 példány), valamint a 2011-es CNCS követelményeknek megfelelően – a humán-tudományok területén kiadott könyvek esetében – a Moldvai Köztársaság Nemzeti Könyvtára (1 példány).

Köteles példányban részesülnek az EMTE kari könyvtárai, az akkreditációs követelményeknek megfelelő példányszámban, kérés alapján, a lehetőségek függvényében.

Cserepéldányok

A Scientia Kiadó nyomtatott kiadványai csere céljából az EMTE könyvtárai által igényelt példányszámban, ingyenesen a könyvtárak rendelkezésére állnak, a tudományos igazgató jóváhagyásával. A csereprogramban különböző romániai, magyarországi és más külföldi könyvtárak, egyetemek, illetve tudományos tevékenységet folytató intézetek vesznek részt.

Kereskedelmi terjesztés

A kiadott könyvek kereskedelmi terjesztése Romániában közvetlen ellátás útján, külföldön pedig terjesztőhálózatokon keresztül történik. A romániai könyvesboltok ellátása a Kiadó feladata.

A terjesztés célpontjai: a következő városokból lehetőség szerint legalább egy könyves üzlet: Sepsiszentgyörgy, Csíkszereda, Udvarhely, Marosvásárhely, Kolozsvár, Nagyvárad. A felsoroltakon kívül a kiadó bármilyen más felvásárlóval kapcsolatot alakíthat ki.

A kiadványok fogyasztói árát a Kiadó határozza meg.

A kiadványok megvásárolhatók a Kiadó székhelyén, a Sapientia EMTE kari könyvtárainál, valamint elektronikus úton a Kiadó webáruházában (www.scientiakiado.ro).

A webáruházban a kötetek borítója, tartalomjegyzéke és rövid tartalmi kivonata tekinthető meg.

Adományok

Az adományozás célja a Scientia Kiadó által megjelentetett tudományos könyvek szélesebb körben való megismertetése, népszerűsítése, illetve a más oktatási és/vagy tudományos intézményekkel való kapcsolatok elmélyítése.

A Kiadó adományokat adhat középiskoláknak, külföldi és belföldi egyetemeknek, tudományos intézeteknek, könyvtáraknak és civilszervezeteknek.

Adományokat csak indokolt esetben kaphat magánszemély. Egyetemi protokoll céljából a rektor és a dékánok igényelhetnek ajándékkönyveket, a szükségletek szerint. A Kiadó rendszeresen tájékoztatja az egyetem vezetőségét a legfrissebb kiadványokról.

A Kiadó az adományok példányszámát, illetve az adományban részesült intézményeket és magánszemélyeket nyilvántartja. Az adományozó nevében a kiadó igazgatónak van aláírási joga. Meghatalmazás alapján az adományozási dokumentumokat a kutatási osztályvezető is aláírhatja.

A Kiadónak – a Kiadói Tanáccsal való egyeztetés nyomán – jogában van az elektronikus publikációk terjesztésére, nemzetközi láthatóságának növelésére különféle hazai, magyarországi és nemzetközi publikációs weboldallal, elektronikus könyvtárakkal, repozitóriumokkal szerződést kötni.

Jóváhagyta a Szenátus a 2177/2018. október 26-i határozatával.